1848. No. 195.

ARNHEMSCHE COURANT.

De prijs dezer Courant, die geregeld *vijf* maal 's weeks wordt uitgegeven, en wel op *Dingsdag*, *Woensdag*, *Donderdag*, *Zaturdag* en *Zondag*, is *f* 5 in de drie maanden.

WOENSDAG 20 SEPTEMBER.

De prijs der Advertentiën is, van *een* tot *vijf* regels, *f* 1.00, en voor elken regel daarboven 20 centen, behalve 35 centen zegelregt, voor elke plaatsing.

Buitenlandsche berigten.

HONGARIJE.

Pesth, *12 sept.* Eergisteren namiddag ten 5 ure is de Rijks-deputatie uit Weenen alhier aangekomen. De meeste afgevaardigden hadden roode vederen opgestoken, ten teeken dat hunne zending geheel mislukt was, en dat men nu zijne toevlugt tot de wapenen moest nemen. Eene onafzienbare volksmenigte bedekte de oevers van den Donau en als een loopend vuur verspreidde zich het gerucht, dat de Koning zich zelf zich aan het hoofd der reactie geplaatst had. Ook de ministers *Bathyany* en *Deak* zijn teruggekeerd en begaven zich dadelijk naar den Aartshertog *Stephan*, bij wien gedurende verscheidene uren een ministerraad gehouden werd. In dezen raad verklaarden al de ministers, behalve dien van Binnenlandsche Zaken, *Szemere*, hun ontslag; hetwelk de Aartshertog aannam en waarvan hij kennis gaf aan de intusschen bijeengekomene Rijks-vergadering, met bijgevoegde berigt, dat hij nu zelf *ad interim* de leiding der regering opvatte. Deze mededeeling van den Aartshertog werd in de Rijks-vergadering voor onwettig verklaard, daar zij niet gecontrasigneerd was. De Rijks-vergadering zond van hare zijde eene deputatie aan den Aartshertog met het verzoek, dat de minister *Kossuth* mogt belast worden met het zamenstellen van een nieuw ministerie, hetwelk de Aartshertog, ofschoon zijne gevoeligheid over het onwettig verklaren van zijne mededeeling te kennen gevende, toestond.

De banus *Jellachich* heeft bij zijne intrede in het Koningrijk Hongarije eene proclamatie aan de Hongaren en een aan zijn leger uitgevaardigd, waarin hij te kennen geeft, dat zijne onderneming alleen ten doel heeft, aan Hongarije den vrede te bezorgen en het onder de bescherming van zijnen Koning het genot zijner staatsregeling en de zegeningen van de welvaart te verzekeren en de pogingen van zekere partij, die de koninklijke magt wil vernietigen, te keer te gaan.

Ook een manifest, onderteekend door den Keizer en Koning *Ferdinand* en door *Jellachich*, verdedigt de regtvaardigheid van de onderneming, welke ten doel heeft om de eenheid en magt van Oostenrijk te handhaven, om al de natiën, die onder de kroon van Hongarije leven, gelijke regten te doen genieten, zonder dat enkele van dezelve door andere onderdrukt of overheerscht worden. Daar echter, zoo eindigt dit manifest, het Hongaarsche ministerie zich hiermede niet schijnt te kunnen vereenigen en volhardt in zijne pogingen tot afscheiding, dat is den val van de schoone monarchie wil te weeg brengen, zoo gebieden pligt en eer het uiterste te wagen naar de wapenen te grijpen en wij willen goed en bloed voor ons goed regt en de heilige zaak wagen.

DUITSCHLAND.

Frankfort, *16 sept.* In de zitting der Nationale Vergadering van heden werd de discussie over de wapenstilstands-quaestie voortgezet. Van 9 ure voormiddags tot 5 ure 's avonds hebben gesproken de heeren *von Vincke*, *Ziegert*, *Löwe*, *Degenkolb*, *Robert Blum*, Prins *Lichnowsky*, *Simon* (van Trier), de onder-staatssecretaris *von Gagern*, de Rijks-minister van Buitenlandsche Zaken *ad interim*, de heer *Heckscher*, en de beide rapporteurs der meerderheid en minderheid van het committé, waarmede de debatten gesloten werden.

Des avonds 6 ure. Zoo even is de stemming begonnen over het voorstel der meerderheid van het committé, die de verwerping van het verdrag van wapenstilstand van 26 augustus eischt, en op het nemen der, tot de voortzetting van den oorlog tegen Denemarken noodige maatregelen aandringt, ingeval Denemarken niet bereid mogt zijn, de onderhandelingen met het centraal Bestuur van den Duitschen Bondstaat terstond te openen.

Des avonds 6¾ ure. Het voorstel der meerderheid van het committé is bij 495 stemmenden met 258 stemmen tegen 237 verworpen.

— De generaal *von Wrangel* heeft het opperbevel over het Duitsche Bondsleger nedergelegd, en ter naleving der overeenkomst tot den wapenstilstand, de Bondstroepen, op de bepaalde 2000 man na, uit de Hertogdommen teruggetrokken. Hij zelf heeft zijn hoofdkwartier naar Potsdam overgebragt.

Leipzig, *14 sept.* In het naburige Chemnitz, waar men reeds sedert eenige dagen onlusten onder de arbeiders bespeurd had, is het tot een hevig oproer gekomen. Reeds eergisteren hadden deze arbeiders zich aan zware buitensporigheden schuldig gemaakt, twee hunner, die gevangen waren, bevrijd en ziende hoe krachteloos zich daarbij de burgerwacht gedroeg, waren zij tot openbaar verzet gekomen, hadden de wacht ontwapend en haar de stad uitgedreven. In den namiddag rukten cavallerie en linietroepen de stad binnen, die al dadelijk het gepeupel van de markt tot in de achterstad deden terugtrekken. Daar gekomen vormden echter de ontevredene arbeiders nieuwe zamenscholingen, rigtten barricaden op en wachtten alzoo toegerust de cavallerie af, die daartegen niet bestand terug moest trekken. Toen daarop ook de linietroepen naderden, en deze van hunne vuurwapens gebruik makende, eenige muitelingen ter nederschoten, drongen de arbeiders de huizen binnen en begonnen daar met steenen en wat zij slechts vonden op de troepen te werpen. Langzamerhand nam het gevecht een meer ernstig karakter aan; in plaats van met steenen, begonnen de muitelingen nu ook met geweerkogels te antwoorden en eenige uren lang hield alzoo van weerszijde een geregeld en goed onderhouden pelotonsvuur aan. Eerst tegen drie ure in den morgen kregen de troepen de bovenhand, werden de barricaden ingenomen en alzoo aan het oproer een einde gemaakt. Dit gevecht heeft van de zijde der militairen aan een ritmeester en 20 soldaten het leven gekost, terwijl de muitelingen 14 dooden en 40 zwaar gewonden hadden.

Weenen, *14 sept.* Gisteren is de Hongaarsche minister van Koophandel, graaf *Széchényi*, die door de laatste gebeurtenissen in zijn vaderland zijn verstand verloren heeft, in een privaat krankzinnigengesticht alhier gebragt. Zijn toestand is betreurenswaardig. In zijne heldere oogenblikken verzoekt hij, dat men hem het dwangbuis niet zal uittrekken en beklaagt luide zijn verloren vaderland. Deze heldere oogenblikken zijn echter zeldzaam; gewoonlijk bevindt hij zich in een' staat van razernij.

— Met een koerier uit Pesth heeft men het berigt ontvangen dat het Hongaarsche ministerie zijn ontslag genomen heeft. Slechts *Kossuth* en *Czemere* waren aangebleven; de eerstgenoemde was met het vormen van een nieuw ministerie belast. Pesth en Ofen waren rustig. *Jellawich* had bij het overtrekken van den Drau twee proclamatiën uitgevaardigd; de eene aan de Hongaarsche natie, de andere aan het Hongaarsche leger; in beide verklaart hij, de wapenen slechts opgevat te hebben tegen de partij die zich de ontbinding van de Oostenrijksche monarchie ten doel heeft gesteld.

Den 11den ll. is de Oostenrijksche vloot, onder kommando van den overste *Kudriasky*, van Triëst naar Malamocco gezeild.

BELGIE.

Brussel, *18 sept.* Volgens een der correspondenten van het Belgisch dagblad *l'Emancipation*, die te midden der Parijsche burgerijheeft en met geene staatkundige kringen in betrekking staat, zijn de maarschalk *Bugeaud* en de heeren *Fould* en *Benjamin Delessert* de drie kandidaten, welke door de burgerij worden voorgesteld. Evenwel weifelt men nog tusschen de heeren *Benjamin Delessert* en *Roger* (du Nord).

Aan de beurs heerscht de grootste ontevredenheid over de finantiëele onervarenheid van den heer *Goudchaux*. Hoezeer men hem, tot nu voor een eerlijk man hield, kon men toch den misslag, die men hem ten opzigte van de korting, die hij voor de leening en de actiën van den spoorweg van Lyon vraagt, zag begaan niet verklaren, dan door berekeningen, die op operatiën zouden berusten, waarvoor men niet wel durft uitkomen. De bevoegdheid, door den heer *Goudchaux* toegestaan, heeft in zeer korten tijd, op de markt voor 200 millioen schuldvorderingen doen ontstaan. De geringste staatkundige gebeurtenis zou eenen zeer grooten paniek doen ontstaan. Men is reeds zeer tevreden van het oogenblik verwijderd, toen de naam van den heer *Goudchaux* alleen, het ministerie van Finantiën aannemende, de rente 4 à 5 franken deed rijzen.

FRANKRIJK.

Parijs, *16 sept.* De worstelingen omtrent de verkiezingen worden levendiger; doch de stand van zaken is sedert gisteren niet veranderd.

Het bestuur, de *National* en de *Siècle* hebben als kandidaten de heeren *Gervais de Caen*, *Edm. Adam* en *Roger du Nord*.

Het *Journal des Débats* en de *Constitutionnel* ondersteunen de heeren *Roger du Nord*, *Achille Fould* en *Edm. Adam*. Men had aangekondigd, dat deze laatste van de lijst dezer partij zou verdwijnen, doch hierin had men gedwaald.

Het *Journal des Débats* zegt deze lijst te ondersteunen, omdat het de orde en den vrede voorstaat.

De maarschalk *Bugeaud* wordt voorgesteld door de reactionnairen van alle kleuren. Hierover zegt de *National*:

»Een leugenachtig en lasterlijk bladje stelt heden de kandidatuur van den heer *Bugeaud* tegenover die van den heer *Edmond Adam*. Wij nemen volgaarne de vergelijking aan van den heer *Bugeaud*, opperbevelhebber van de dynastie *Louis Philippe*, benoemd tot kommandant der troepen op den 24sten februari, met den heer *Adam* op denzelfden dag strijdende in de rijen van het volk, en gedurende de juni-dagen ter verdediging der orde zijn leven wagende met evenveel dapperheid en kloekmoedigheid als hij in februari voor de verdediging der vrijheid aan den dag legde.

»Bovendien moeten wij op het oogenblik, dat men van verzoening tusschen de republikeinen van gisteren en die van morgen spreekt, het volgende doen opmerken: De *Siècle* en de *National* dragen de lijst voor van het democratische centrale committé. Ter zelfder tijd toont de *Union* ook eenige toenadering; men zie evenwel op welke wijze: door aan de kiezers van Parijs den heer *Bugeaud* voor te stellen.

»Binnen kort zal Frankrijk zich in twee partijen verdeelen: de republikeinen van alle datums; de koningsgezinden van alle takken.

»De maarschalk *Bugeaud* behoort tot de tweede partij."

— Men leest in den *Constitutionnel*:

»Niet dan na den stand van zaken rijpelijk te hebben overwogen, hebben wij de gisteren door de *Assemblée nationale* bekend gemaakte lijst aangenomen. Hetgeen wij heden van de gezindheid der kiezers vernomen hebben, is niet van dien aard om ons tot andere gevoelens te brengen. Alles doet ons hopen dat de heeren *Bugeaud*, *Delessert* en *Fould* aanstaanden zondag zullen verkozen worden."

— Men heeft heden morgen op verschillende plaatsen adressen aangeplakt, gerigt tot de kiezers van Parijs, geteekend *Auguste Blanqui*, en gedagteekend uit de gevangenis van Vincennes.

— De plakkaten en brieven van geloofsbelijdenissen zijn gisteren den geheelen dag met veel graagte gelezen. Die van den heer *F. Thoré*, welke zich door eenen zeer geheimzinnigen stijl onderscheidt, heeft de meeste verklaringen uitgelokt. De socialisten houden het er echter voor dat de heer *Thoré* eerst bij de tweede stemming zal verkozen worden; de heeren *Raspail* en *Cabet* hebben weinig kans.

— De heer *Eugène Sue*, wiens socialistische geschriften niet meer in den *Constitutionnel* worden opgenomen, zal eene reeks van socialistische boekjes uitgeven, onder den titel van den *Berger de Kravan*.

— De zesde Kamer van het geregtshof van correctionneele politie heeft zich heden beziggehouden met de zaak van den heer *Doulcet de Pontécoulant*. Zoo als men weet wordt de heer *Pontécoulant* vervolgd wegens het verdonkeren van verscheidene brieven, toebehoorende aan verschillende leden van de ex-koninklijke familie, toen deze in zijne handen gesteld waren.

Bij het verhoor heeft hij trachten te betoogen, dat deze brieven hoegenaamd geene waarde bezaten en dat hij die in zijn kabinet op de Tuilerieën alleen uit erkentelijkheid en om ze van de vlammen te redden had bewaard.

De getuigen, waaronder zich ook de heeren *Arago* en *Vavin* bevonden, hebben deze verklaring bevestigd.

De substituut-procureur van de republiek heeft de beschuldiging volgehouden, welke met veel talent bestreden werd door den heer *Blot-Lequesne*, verdediger van den beschuldigde.

De regtbank heeft de uitspraak van het vonnis uitgesteld tot dingsdag aanstaande.

— Men leest in de *Réforme*.

»De reactie draagt hare vruchten, en vooral de departementen zijn aan haren invloed onderworpen. Men is met zulk een goed gevolg tegen de republiek te velde getrokken; men heeft de gemoederen zoozeer met schrik vervuld, dat de vreemdste en ongehoordste zaken telken dage gebeuren. Te Perpignan is het onder de republikeinsche regering zooverre gekomen, dat een dagblad, hetwelk sedert lang de kampioen der democratische partij is, bij gebrek aan eenen drukker, genoodzaakt is de uitgave te staken. Pas zijn er sedert den 24sten februari zes maanden verloopen, en geen der twee drukkers, te Perpignan woonachtig, wil zijne pers aan den *Indépendant* meer leenen."

— In de zitting der Nationale Vergadering van heden, werd van het overlijden van den volksvertegenwoordiger *d'Aragon* kennis gegeven. Aan de orde van den dag waren de discussien over het wetsontwerp, betreffende de supplementaire en buitengewone credieten voor het dienstjaar 1847 tot 1848, hetwelk goedgekeurd werd. Daarna bekwam de heer *Baze* het woord en rigtte eenige interpellatiën tot den minister van Binnenlandsche Zaken, over een artikel in zeker dagblad geplaatst, volgens welke verschillende vertegenwoordigers bij den president van den raad zouden zijn ontboden, ten einde met eene zending naar de departementen belast te worden; eene zending, die ten doel zou hebben, den staat der gevoelens van het volk te doen kennen, terzelfder tijd dat men het volk de gevoelens der Nationale Vergadering en van het gouvernement zou kenbaar maken.

De heer *Senard*, minister van Binnenlandsche Zaken, zeide onmiddellijk de interpellatie te zullen beantwoorden. Hij verklaarde verder, dat het gouvernement, met het blad (de *National*), hetwelk de mededeeling had gedaan, welke tot de interpellatie aanleiding had gegeven, volstrekt in geene betrekking stond. De minister zeide verder, dat men het gouvernement niet kwalijk konde nemen, dat het in den tegenwoordigen staat van zaken alle mogelijke middelen te baat nam, ten einde nadere inlichtingen te ontvangen over de keuzé, welke het gouvernement vroeger gedaan had, toen er vooral behoefte aan ambtenaren was. Spreker zeide, dat het Uitvoerend Bewind van gevoelen geweest was, dat het land door zekere personen moest gade geslagen worden, en dat men daartoe besloten had, zich tot de leden der Nationale Vergadering te wenden, hoewel nog geene daartoe benoemd waren, en dus de beschuldiging, alsof men zekere *coterie* daartoe had willen bezigen, van zelf verviel.

De heer *Baze* zeide te gelooven, dat de zending, waarmede verschillende vertegenwoordigers zouden belast worden, eerder oneenigheden zouden doen ontstaan, dan het land den vrede weder te geven, en dat in allen gevalle de Vergadering en niet het gouvernement dan de vertegenwoordigers, met eene zending belast, moest benoemen.

Nadat de heeren *Sarrans* en *de Falloux* zich tegen het ontwerp van het gouvernement verklaard hadden, vatte de heer *Senard* het woord weder op, en zeide niet te kunnen begrijpen, dat men een dergelijken maatregel zoo hevig aanviel, en dat, indien de Vergadering zelve de vertegenwoordigers benoemde, zij van een' administrativen een' staatkundigen maatregel zoude maken.

De heer *Bernard* stelde voor, dat men eenvoudig tot de orde van den dag zoude overgaan. De heer *Marie*, minister van Justitie, zeide, dat het gouvernement zich tegen het tot de orde van den dag overgaan verzette en op een gemotiveerd overgaan tot de orde van den dag aandrong. In de Vergadering werden nu verschillende groepen gevormd en er was eene hevige agitatie merkbaar. De bank, waarin de leden van het gouvernement zitting hadden, werd door eene menigte vertegenwoordigers omringd, welke allen met vuur en onder het maken van levendige gebaren, hunne gesprekken voortzetteden.

De zitting werd geschorst.

Na verloop van een kwartier uurs stond de president van den raad op, en verliet de zaal, door al de tegenwoordig zijnde leden van het gouvernement vergezeld. Na verloop van een half uur keerden de leden van gouvernement weder naar hunne bank terug.

De president der vergadering stelde toen de volgende orde van den dag voor. »De vergadering, na de verklaring gehoord te hebben, aan de verantwoordelijkheid van het Uitvoerend Bewind de goed- of afkeuring van den ontworpenen maatregel overlatende, gaat tot de orde van den dag over."

De heer *Baze* beklom de tribune, maar kon door het geweldig gedruisch niet aan het woord komen. Eindelijk werd de gemotiveerde dagorde, door den president der vergadering voorgesteld, met bijna algemeene stemmen aangenomen, en scheidde de vergadering.

— De *Moniteur* bevat een besluit, bepalende eene verandering der decoratie van het Legioen van Eer. De kroon boven de ster zal wegvallen. Het centrum der ster zal aan de eene zijde voorstellen het hoofd van *Bonaparte* met het omschrift, *Bonaparte, eerste consul, 19 mei 1802*, en aan de andere zijde, twee vaandels met het randschrift: *Fransche republiek*, en in het midden: *Eer en Vaderland*. — De decoratie van grootofficier en grootkruis zal het borstbeeld van *Bonaparte* vertoonen, met het randschrift, *Bonaparte, eerste Consul; Eer en Vaderland.*

— De hoofdstad is reeds in sterke gisting en heeft min of meer die koortsachtige onrust aangenomen, die er vóór het invoeren van den belegstaat gezien werd. De straten zijn opgepropt met volk. Gisteren avond waren in en voor den klub van het bazaar Bonne-Nouvelle, waar men over de kandidatuur der heeren *Thoré*, *Cabet* en *Raspail* moest handelen, tusschen de 15 en 18 duizend menschen zaamgestroomd. De zaal van den club kon er slechts 3 duizend bevatten, de overigen bleven op den boulevard en stopten letterlijk allen doorgang; de rijtuigen moesten eenen omweg nemen, en de lucht weergalmde van de revolutionnaire liederen uit de tijden van het schrikbewind. Binnen in den klub was het rumoer een orkaan geworden; men stootte, smeet elkander, schreeuwde, vloekte, en terwijl de president met al zijn magt zijn schel bewoog, om stilte te verkrijgen, maakten dieven van de gelegenheid gebruik om de koperen deurknoppen en alle andere koperwerk, waaraan zij de hand leggen konden, weg te breken. Met moeite herstelden de Parijzer wachten eindelijk min of meer de orde, en de klub werd, zoo men zegt op bevel der regering, gesloten.

Ook in het zoogenaamd paleis der beurs is er, heden morgen, een tooneel van wanorde geweest, dat tot na het openen der beurs geduurd heeft. Aan de kiezers van het derde arrondissement was eene der zalen afgestaan, om er eene voorloopige zamenkomst te houden, doch reeds ten acht ure maakte een drom van volk zich van de zaal meester, vestigde er een klub en wilde niet wijken, zoodat men geweld zou hebben moeten gebruiken om hen te verdrijven. Hiertoe wilden de kiezers geen aanleiding geven, maar verwijderden zich om elders bijeen te komen.

ITALIË.

Het nieuws van de inneming van Messina bevestigt zich, hoewel nog geene nadere bijzonderheden daaromtrent bekend zijn. Alleen verneemt men uit brieven van Livorno, van 10 september, dat de inwoners van Messina, nadat zij de Napelsche troepen, sterk 20,000 man, de stad hadden laten binnen rukken, dezelve verlaten hebben, na alvorens eenige mijnen te hebben laten springen, waardoor een groot aantal Napolitanen zou zijn omgekomen. Van de hierdoor veroorzaakte verwarring hadden de inwoners van Messina gebruik gemaakt, om terug te keeren en op den vijand aan te vallen, waaronder zij eene groote slagting hadden gemaakt.

Men hechte echter niet al te veel aan dit berigt. Het eenige wat zeker is, is, dat de Napelsche troepen den 7den Messina hebben veroverd, des namiddags ten drie ure, na een bombardement van twee dagen en niet na een bombardement van vijf dagen, gelijk men gezegd heeft.

— Woensdag aanstaande loopt de tusschen *Karel Albert* en *Radetzky* gesloten wapenstilstand ten einde en zullen op nieuw de wapenen worden opgenomen. Van weerszijde schijnt die begeerte om te strijden even groot, althans men verzekert dat het voorstel der bemiddelende mogendheden, om den wapenstilstand veertien dagen te prorogeren, zoowel door Oostenrijk als Sardinië van de hand gewezen is. Aan generaal *Welden* zoude bevel gezonden zijn om met kracht Venetië aan te tasten en deze provincie, de laatste die nog stand houdt, even als Lombardije te onderwerpen.

Binnenlandsche Berigten.

Amsterdam, 18 sept. De generaal-majoor van het Oost-Indisch leger, *Penning Nieuwland*, met eene zending naar Zweden belast, heeft van de regering bevel bekomen, zijn verblijf te Stokholm te bekorten, ten einde, zich, waarschijnlijk wegens militaire aangelegenheden, zoodra mogelijk naar Java terug te begeven. Naar wij vernemen, is de generaal reeds gisteren te 's Gravenhage aangekomen. (*Hand.*)

's Gravenhage, 18 sept. De Tweede Kamer der Staten-Generaal zal morgen ten één ure eene zitting houden, waarschijnlijk tot het verkiezen van drie kandidaten voor het voorzitterschap der dubbele Kamer.

— De tijdelijke minister van Finantiën heeft ter kennis gebragt van de belanghebbenden, dat, volgens uit Nederlandsch Indië ontvangen berigt, de uit dit rijk derwaarts met de overland-post verzonden nieuws-papieren of andere gedrukte stukken somwijlen aan beschadiging onderweg zijn blootgesteld, omdat dezelve niet op eene voldoende wijze zijn ingepakt; weshalve de afzenders hier te lande worden uitgenoodigd om zich voor de omslagen te bedienen van repen zeer stevig papier, aan welke repen zelve, mits aan de beide kanten opengelaten wordende, genoegzaam de breedte van het paket kan worden gegeven; terwijl voorts het te zamen binden met een kruistouw tot meerdere zekerheid, wanneer de pakketten groot zijn, *mits onverzegeld*, in geenen deele verboden, maar aan te raden is.

† *Wageningen, 16 sept.* In de op heden gehouden raadsvergadering heeft men zich onledig gehouden met het openen der stembiljetten, tot benoeming van kiezers voor de in dit jaar aftredenden. Het resultaat daarvan is geweest, dat herkozen zijn de heeren: *P. H. Holleman* met 77; *J. M. Ros*[...] met 61; *J. van Rijn* met 55; *W. Merkes* [...] 47; *O. J. van Griethuijzen* met 47; *J. W.* [...] *Rooijen* met 46 stemmen en in de plaats van den [af]tredenden *W. H. de Virieu*, op welke 29 stem[men] zich vereenigd hadden met 40 stemmen is geko[zen] de heer mr. *C. R. F. Braams*. Dat van de [...] rondgebragte biljetten, 172 stuks zijn ingekomen, [...] dat daarvan 62 biljetten oningevuld, hoezeer [ge]sloten, 10 biljetten wel ingevuld, doch niet onder[-]teekend, en 100 stuks biljetten naar behooren ingevuld en onderteekend bevonden zijn.

ARNHEM, *19 september.*

In het nommer van ons *Bijblad* van heden, de[e]len wij mede: 1. *Binnenlandsche berigten.* 2. *Bu[i]tenlandsche berigten:* zittingen van de Nation[ale] Vergadering van Frankrijk van 14, 15 en 16 sep[t.;] berigten van den *National* en den *Moniteur;* [...] dingen uit Italië, Zwitserland, Oostenrijk, Duits[ch]land; vertoogen van de Brusselsche *Indépendan[ce]* en van den *Times.* 3. Zitting van de *Tweede Ka[mer]* *der Staten-Generaal* van 18 september.

TWEEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

Zitting van maandag 18 september.

Heden is ingekomen eene missive van den heer [...] *J. de Backer*, afgevaardigd uit Zeeland, waa[rin] hij zijn ontslag verzoekt als lid der Kamer. Z[ijn] gezondheids-toestand belet hem, de verpligtinge[n] aan het lidmaatschap der Kamer verbonden, na[ar] behooren waar te nemen. — Aangenomen vo[or] kennisgeving; zullende daarvan berigt worden g[e]geven aan den minister van Binnenlandsche Zak[en].

Is ingekomen het koninklijk besluit, van d[en] 8sten dezer, waarbij bepaald wordt, dat de Staten d[er] provinciën tegen den 9den dezer zouden bijeenkome[n] tot benoeming van 58 buitengewone leden der Twee[de] Kamer, en dat die Kamer in dubbelen getale z[al] vergaderen op maandag 18 dezer, tot het nem[en] eener beslissing over de ontwerpen tot herziening d[er] grondwet. — Aangenomen voor kennisgeving.

Ingevolge dat besluit, zijn de 58 buitengewo[ne] leden gekozen, en hebben zij hunne geloofsbrieve[n] ingezonden. Het onderzoek dier geloofsbrieven wer[d] door den voorzitter opgedragen aan twee commissiën. De eene, bestaande uit de heeren *Cost Jordens*, *An*[...] *maet*, *Faber van Riemsdijk*, *van Leeuwen* en *va[n]* *Panhuys*, zal onderzoeken de geloofsbrieven d[er] nieuwe leden uit Zuid- en Noord-Holland; de twee[de] zamengesteld uit de heeren *van Rijckevorsel*, *Go*[-] *verneur*, *de Man*, *van Lycklama* en *Nap*, die v[an] de leden uit de andere provinciën.

Die commissiën houden zich met de haar opgedra[-] gen taak bezig. Inmiddels wordt de zitting geschorst.

Heden morgen hebben de 58 benoemde buitenge[-] wone leden der Kamer, in handen des Konings den gevorderden eed afgelegd.

Ten half drie ure wordt de zitting hervat. D[e] heeren *Faber van Riemsdijk* en *de Man* hebben namens de commissiën, verslag gedaan en voorge[-] steld de toelating van de heeren: Mr. *L. D. Storm*, mr. *F. J. Jespers*, *H. A. Bijvoet*, mr. *J. B.* [...] *van de Mortel*, *J. C. Delhez*, mr. *A. A. Heer*[...] en *J. F. van der Heijden*, uit Noord-Braband; — Mr. *W.* baron *van Lijnden* en mr. *F. P. Bijl*[-] *veld*, uit Gelderland; — Jhr. mr. *F. van Hogen*[-] *dorp*, *D. Blankenheim*, jhr. mr. *H. J. Caan*, m[r.] *A. Boxman*, mr. *J. S. Lotsy*. jhr. mr. *G. L.* [...] *Hooft*, *A. van Weel Hzn.* mr. *P. L. Begram* v[an] *Jaarsveld*, mr. *J. van Dam van Noordeloos*, [...] *Kwak van Zwartewaal*, jhr. mr. *P. H. van* [...] *Wall* en mr. *H. Cock*, uit Zuid-Holland; — Jh[r.] mr. *C. Backer*, *J. C. de Bruijn Kops*, mr. *W.* [...] *C. van Hasselt*, *J. C. van Wessem*, mr. *A.* [...] *Reäel*, jhr. mr. *C. van Foreest*, mr. *F. A. va[n]* *Hall*, *W. Kaars Sijpenstein*, jhr. mr. *J. de Bosch* *Kemper* en mr. *C. A. den Tex*, uit Noord-Hol[-] land; — Jhr. mr. *M. C. Paspoort van Grijpskerke*, mr. *J. C. van der Meer Mohr*; mr. *W. J.* [...] *Kroeff*, uit Zeeland; — *D. C. C. W. d'Ablain[g]* *van Giessenburg*, mr. *J. F. van Reede van Oud*[-] *hoorn* en generaal-majoor *C. Nepveu* uit Utrecht; — Jhr. mr. *P. J. B. Vegelin van Claerbergen*, mr. [...] *Alberda*, mr. *J. H. van Boelens*, mr. *J. Cats Ep*[...] en mr. *C. J. van der Veen*, uit Vriesland; — Mr. *H. van Loghem*, mr. *J. N. J. Heerkens*, mr. [...] *A. van Roijen* en mr. *B. W. A. E.* baron *Slo[et]* *tot Oldhuis*, uit Overijssel; — Mr. *R. T. Mee*[...] mr. *A. J. van Roijen*, mr. *A. Modderman* en m[r.] *H. Nienhuis*, uit Groningen; — Mr. *H. Vos*, u[it] Drenthe; — Mr. *A. J. J. H. Thissen*, *L. Blo*[-] *maerts* en mr. *J. M. Swart*, uit Limburg

De commissie heeft intusschen de bedenkingen me[-] degedeeld, die nopens de verkiezing en de bescheiden van twee leden uit Vriesland in haren boezem waren ontstaan. Wat aangaat de verkiezing va[n] den heer *van der Veen*, blijkt uit het proces-ver[-] baal, dat de meerderheid der Staten besloten ha[d] tot eene derde stemming over te gaan. Ingevolg[e] het reglement van de magt en het gezag der State[n] had dit moeten plaats hebben tusschen de twee leden die bij de tweede stemming de meeste stemmen ha[d]den bekomen. Intusschen blijkt uit het proces-ve[rbaal]

dat de heer *van der Veen* bij die derde stemming heeft verkregen 23, de heer *Mulier* 15 en de heer *Tromp* 6 stemmen; waarop de heer *van der Veen* tot buitengewoon lid der Tweede Kamer werd geproclameerd. Daaruit is de vraag ontstaan, of die handeling wel met het bedoelde reglement is overeen te brengen. Maar de commissie heeft geoordeeld bij dat bezwaar niet te moeten stilstaan, daar de nietigheid, welke daaruit zou voortvloeijen, niet is absoluut, maar relatief, daar de heer *van der Veen* in allen gevalle 23 van de 45 stemmen heeft verkregen en alzoo de volstrekte meerderheid der gestemd hebbende leden op zich heeft vereenigd.

Wat betreft de bescheiden van den heer *van Boetzelaer*, heeft de commissie het door hem overgelegd bewijs van het hoofd van het plaatselijk bestuur, dat hij is ingezeten der provincie en geboren is uit ouders binnen het rijk gevestigd, niet kunnen overeenbrengen met eene overgelegde akte van bekendheid, waaruit blijkt dat hij geboren is nabij Bremen, zonder dat daarvan in de geboorte- of andere registers aanteekening is gehouden. Daar echter uit de verklaring van het hoofd van het plaatselijk bestuur genoegzaam blijkt dat hij geboren is uit Nederlandsche ouders, heeft de commissie gemeend ook over dat bezwaar te moeten heenstappen en tot toelating van dien heer te moeten adviseren.

Ingevolge deze voorstellen worden alle de bovengemelde leden achtervolgens ter vergadering toegelaten en nemen zij zitting.

De commissie heeft nogthans geoordeeld te moeten voorstellen de niet-dadelijke toelating van de heeren: jhr. *J. A. C. A. van Nispen van Zevenaar*, *L. A. J. W.* baron *Sloet*, mr. *F. S. Op ten Noort* en mr. *J. W. Schiff*, allen gekozen uit Gelderland, omdat uit de verklaringen door de hoofden der gemeente-besturen ten hunnen aanzien afgelegd, niet blijkt dat zij geboren zijn uit ouders in het rijk gevestigd of Nederlandsche ouders buiten 's lands. Dit wordt echter door het reglement stellig gevorderd en wordt bij art. 7 der grondwet bepaald voorgeschreven. De commissie verlangt dat aan die vier heeren gelegenheid worde gegeven om het ontbrekende als nog aan te vullen. — Dienovereenkomstig wordt besloten en mitsdien de toelating dier heeren uitgesteld.

De commissiën worden voor de door haar volbragte taak bedankt.

Is ingekomen eene koninklijke boodschap van gisteren ten geleide van 12 ontwerpen van wet strekkende tot verandering en wijziging van de 12 hoofdstukken der grondwet. — Die ontwerpen zullen worden gedrukt, rondgedeeld en verzonden aan de afdeelingen, die nader zullen worden zamengesteld.

Hierop vat de voorzitter jhr. *Boreel van Hogelanden* het woord op en houdt de volgende toespraak:

»Edel Mogende Heeren.

»De regering heeft gemeend, dat er geene grondwettige verpligting bestaat, om de gewone zitting der Tweede Kamer der Staten-Generaal te sluiten, voor de bijeenkoming dier Kamer in dubbelen getale. Zij is van oordeel, dat art. 228 der grondwet, van de toevoeging der buitengewone leden, bij gelegenheid van veranderingen in de grondwet aan te brengen, gewagende, niet voorschrijft, dat te dier zake eene buitengewone zitting der Tweede Kamer plaats moet hebben. Dit stelsel der regering beaam ik niet, Edel Mog. heeren, doch één der gevolgen van dat stelsel is dan ook, dat de voorzitter der enkele Kamer, krachtens art. 87 der grondwet benoemd om het voorzitterschap van het openen tot het sluiten der zitting waar te nemen, ook zonder nadere benoeming des Konings, die vereerende betrekking zou blijven vervullen gedurende de zitting der Tweede Kamer in dubbelen getale. Edel Mogende Heeren, die toedragt van zaken zou misschien geheel grondwettig zijn, maar van die handeling heb ik echter gemeend mij te moeten onthouden, en, thans nu de vergadering zich in dubbelen getale vereenigd heeft, mijn ontslag als voorzitter der Tweede Kamer van de Staten-Generaal aan den Koning te moeten vragen.

»Ik ontveins mij niet, dat dit mijn besluit welligt tot eenige bedenkingen, tot eenige moeijelijkheden aanleiding kan geven, maar ik durf mij echter vleijen, dat wanneer ik UED. Mog. bekend zal gemaakt hebben met de gronden, die mij tot het nemen van dat besluit gebragt hebben, gij het niet zult afkeuren.

»Die redenen zijn de volgende:

»1o. Toen in october ll. mij de uitstekende onderscheiding te beurt viel, om door UED. Mog. tot voorzitter dezer vergadering voorgedragen te worden, toen waren UED. Mog. immers alleen in het denkbeeld, mij slechts de leiding der gewone vergadering op te dragen, en meende men algemeen, ook met het oog op hetgeen geschied was in 1840, dat tot die benoeming van den voorzitter der dubbele Kamer eene nieuwe voordragt gevorderd zou worden. En zal ik dan nu, zonder nadere tusschenkomst van UED. M. dien eerepost als bij verrassing innemen, mij hier op den voorzittersstoel plaatsen, die mij dan toch oorspronkelijk te dezer gelegenheid niet bestemd was: E. M. H. zoo zou niemand uwer handelen; zoo verwacht niemand dat dat ik zal handelen.

»Doch er bestaat nog eene tweede, niet minder gewigtige reden, welke ik voornamelijk aan mijne vroegere ambtgenooten ter beoordeeling onderwerp, en die ik mij overtuigd houde door hen gebillijkt te zien.

»Acht en vijftig leden zijn ons toegevoegd geworden. Zij hebben tot de keuze van den tegenwoordigen voorzitter niet medegewerkt, en wie gevoelt het intusschen niet, dat in de tegenwoordige omstandigheden die keuze eene politieke handeling, eene politieke handeling niet zonder beteekenis, is. Welnu, Ed. M. H. zoudt gij het niet afkeuren, indien onze nieuwe ambtgenooten niet in de gelegenheid gesteld werden, om ook aan die handeling deel te nemen, om òf als meerderheid tot die voordragt mede te werken, òf als minderheid van een tegenovergesteld gevoelen te doen blijken? Dat is een regt, waarop ieder lid eener politieke vergadering prijs moet stellen; dat is een regt, waarvan dan ook voorzeker de helft der leden eener vergadering tot zulk eene hoogst gewigtige beslissing als deze geroepen, niet verstoken mag blijven.

»Zietdaar E. M. Heeren, de beide gewigtige bedenkingen, die mij tot het besluit gebragt hebben, mijn ontslag als voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal aan den Koning te vragen. Op dat verzoek is nog geene beschikking gekomen. Wanneer die beschikking ontvangen zal zijn, zullen U Ed. Mog. behooren over te gaan tot het opmaken van eene aan den Koning aan te bieden opgave van drie leden voor de vervulling van het voorzitterschap." — Daarna wordt de vergadering onmiddellijk gescheiden.

Ingezonden Stukken.

Paramaribo, 25 juli 1848.

De tijd waarin wij leven is vol van gebeurtenissen en veranderingen, die aan het maatschappelijke leven der Europesche volken eene geheele hervorming geven, welke de geest des tijds gebiedt, doordien de verlichting en beschaving hand aan hand, met eenen vasten tred vooruitgaan en zich al meer en meer verspreiden; een erkend feit, dat in de toekomst de schoonste vruchten kan voortbrengen. Maar ook voor het tijdelijke hebben landen en volken behoeften, die voor het oogenblik, door eene plotselijke hervorming, dikwerf groote nadeelen en harde slagen ondervinden, zoo deze niet in tijds door maatregelen van voorzorg worden tegengegaan. Daarvan zijn de koloniën niet uitgesloten, die met het moederland in eene naauwe verbinding staan, en wij mogen hier met regt noemen onze West-Indische koloniën en bovenal Suriname, dat in den tegenwoordigen tijd eene donkere toekomst tegemoetgaat. Wanneer men in bedaarde oogenblikken het bestaan dezer kolonie nagaat, zoo vindt men dat zij meer dan twee eeuwen alleen door den landbouw eener slaven-bevolking bestaan heeft. Buiten de gouvernements-ambtenaren, mag men met regt aanmerken, bestaat hier geen mensch, die niet van of door de nog aanwezig zijnde plantaadjen zijn onderhoud vindt, waardoor dan ook de in de laatste tijden in omloop gebragte geruchten, namelijk het ophanden zijnde emanciperen der slaven in de kolonie Suriname, bij de ingezetenen dezer kolonie, niet zonder reden, eene groote bezorgdheid heeft teweeggebragt. Heeft men voldoende overtuiging dat de negerslaven, na hunne vrijverklaring even goed werken zullen, alsdan is de vrees der Surinaamsche ingezetenen geheel overbodig; doch laten wij eens zien, en de bedrijven in de laatste tijden nagaan, die ons veel stof tot nadenken geven, en zoo wij vertrouwen, uitkomsten door de landbouwkundige ondernemingen alhier hebben opgeleverd, en onzes inziens aan het publiek eene genoegzame overtuiging geven, dat de vrije bevolking van Suriname, waaronder zich eene menigte geëmancipeerde slaven bevinden, vooralsnog voor den landbouw geheel ongeschikt is. Hoewel er in de Surinaamsche couranten van tijd tot tijd veel ophef gewag wordt gemaakt van den verkoop der producten in de ommelanden der stad Paramaribo, door vrije arbeiders verbouwd, en waaronder vooral de Surinaamsche aardappelen genoemd worden (een schoon klinkende naam!); doch men moet weten dat het niets anders is dan wat men hier noemt zoete patatters, die op de plantaadjen als onkruid in het wild groeijen, zoodat zij het meest voor varkensvoeder dienen. Dat in de Surinaamsche couranten zulke nietsbeduidende advertentiën geplaatst worden, is trouwens hier niets nieuws; maar dat wij ook nog in een te 's Gravenhage, bij de GEBR. BELINFANTE in 1848 uitgegeven werk, onder den titel van: *Opmerkingen omtrent den Afrikaanschen slavenhandel en de emancipatie in de Britsche koloniën, met aanbeveling van de middelen om Afrika te beschaven, den bloei der West-Indiën te herstellen en de slaven in de kolonie Suriname te emanciperen;* waarvan de schrijver zich niet noemt, en alwaar wij op blz. 107 lezen als volgt: »dat volgens »berigten uit Suriname vrije personen van alle kleuren zich op plantaadjen begaven om gemeenschap»pelijk met de slaven voor loon te werken" is eene grove onwaarheid, die alles te boven gaat, te meer, daar men dit, met nog meer andere ongerijmde voorstellen en lofspraken in verband gebragt, aan onze landgenooten tracht wijs te maken. In de geheele kolonie Suriname bestaan er op plantaadjen nergens vrije arbeiders, die voor den landbouw gebezigd worden en gezamenlijk met de slaven het werk verrigten. Wij hebben hier gezegd eene grove onwaarheid, en dat is zij in den waren zin van het woord! Doch dit is niet de eenige; hoeveel meer van anderen aard en strekking worden er van tijd tot tijd aan het Nederlandsche publiek opgedischt, die, wanneer men ze hier leest, met verachting ter zijde gelegd worden, dat echter de zaak niet verbetert.

Feiten door eene oppervlakkige beschouwing goed- of af-keuren, vooral tegenwoordig, is hoogst gevaarlijk en zeer nadeelig; de tijd is kostbaar en mag niet nutteloos verloren gaan, veel minder misbruikt worden. Wij zullen trachten den loop der zaak zooveel mogelijk na te gaan en in het kort te beschrijven, waarvan de uitkomsten in Suriname algemeen bekend zijn.

De eerste onderneming om de vrije bevolking van Suriname aan eenen algemeenen veldarbeid te gewennen, had in de maand augustus 1846 aan een geprojecteerd kanaal plaats, (waarvan later de staking, door het Nederlandsche gouvernement bevolen, zooveel gerucht gemaakt heeft.) De rigting van dat kanaal loopt van de stad Paramaribo, door eene Savanna, westwaarts op de Saramacca-rivier aan; de grond van deze Savanna bestaat uit een rood en onvruchtbaar zand, welke specie later door den hoogleeraar G. J. MULDER is onderzocht, waarvan onder anderen in eene missive van den Hoog Geleerden Heer G. J. MULDER, dd. 6 januari 1848, gerigt aan Zijne Excellentie den minister van Koloniën, wordt gezegd: »*Geheel en al te ontraden zijn de gronden bij Paramaribo aan het project-kanaal!*"

In dat onvruchtbare zand was het dat de vrije bevolking voor den veldarbeid gebezigd en het dagloon met eenen gulden zilver betaald werd, die te dier tijd dertig pCt. agio gaf; men werkte hier op zijn gemak; schoenmaker, kleedermaker, timmerman enz. alles liep van den winkel en de werkplaatsen af, om aan het kanaal te werken; de nopal en verschillende aardvruchten werden aangeplant, onder anderen ook rijst, die, toen hij ingeoogst werd, voor het drie vierde gedeelte ledig en zonder korrels was! Het staken der werkzaamheden aan dat kanaal, verminderde ook een groot deel der landbouwkundige onderneming; alleen de aanplanting der nopal werd voortgezet; dat wasechter voor groote geniën niet voldoende; men was nu bedacht eene maatschappij van landbouw op te rigten voor particuliere rekening; dat toch kostte het gouvernement geen geld; wanneer het al eens de milde bijdragen mogt weigeren (zoo als wel te verwachten was), de goede ingezetenen van Suriname zouden alsdan welligt de vereischte som opbrengen, en wie toch zoude het durven wagen niet zijn penningske ten offer te brengen voor eene zoo belangrijke en nuttige onderneming? Eene begrooting van *f* 50,000 was spoedig op het papier gebragt; daarop volgde de aangebodene inteekenings-lijst, waarop eene aanzienlijke som werd ingeschreven. Nu begonnen de werkzaamheden in het laatst van de maand maart 1847. De aanzienlijkste mannen en kundigste landbouwers uit de kolonie Suriname, zag men met allen ijver en vlijt voor deze maatschappij werkzaam. De gronden werden gekozen, (en wel dezelfde onvruchtbare grond bij het project-kannaal) waarin de werkzaamheden aan de vrije bevolking werd aangewezen; zelfs gouvernements-ambtenaren, die, wanneer zij hunne betrekking behoorlijk waarnemen, genoegzaam werk hebben, bekleedden ook nog betrekkingen bij deze maatschappij van landbouw, waarvan men zooveel verwachtte; en wat is nu het resultaat na eenen tijd van *zestien maanden* in dezen onvruchtbaren grond gewerkt te hebben? De gronden waarin men zoo ijverig begon te werken, worden weder geheel verlaten en keeren in hunnen natuurlijken staat terug. Wat dat onnuttige werk gekost heeft, kunnen de beurzen der deelhebbers het best getuigen, die thans voor alle volgende bijdragen voor deze maatschappij van landbouw gesloten zijn. Vragen wij ons nu af, wat toch de Surinaamsche ingezetenen kan bewogen hebben, een zoo onberedeneerd plan van landbouw te ontwerpen en den onvruchtbaarsten grond van geheel Suriname daarvoor te kiezen, — zouden deze plannen en ondernemingen te goeder trouw geschied en volbragt zijn, doch wat moet het Nederlandsche publiek alsdan van de kundigheden der Surinaamsche planters, betreffende den landbouw, denken? Mogten er echter andere redenen bestaan, die Surinaamsche ingezetenen hebben genoopt daaraan deel te nemen, laten wij dan den sluijer er over werpen... en wij hebben slechts te betreuren, dat alle ondernemingen van dien aard, die tot nog toe in Suriname beproefd zijn, slechte uitkomsten hebben opgeleverd, waarvan de oorzaken niet aan het land, maar aan de menschen zijn toe te schrijven! die den ondernemings-geest in Nederland voor Suriname doen afschrikken, en de kolonie in een kwaad daglicht stellen, dat zeer te onregte geschiedt.

De kolonie Suriname heeft even schoone en vruchtbare landen als onze Oost-Indiën; dat hebben de uitkomsten van een landbouwkundig onderzoek, in de laatste tijden ondernomen, ten volle bewezen. Laat u dus niet afschrikken, landgenooten, door alle dwaze en hersenschimmige ondernemingen, die in de laatste tijden op Suriname hebben plaats gehad; onze Nederlandsche landbouwers moeten eene overtuiging hebben, en deze overtuiging zullen wij trachten hun te geven, door grondige en onweerlegbare bewijzen gestaafd. De schoone en vruchtbare landen, geschikt voor eene vrije bevolking om den landbouw uit te oefenen, liggen in de hoogere ge-

deelten en meer binnenlands, op eenen afstand van de zeekust van ongeveer 10 à 12 mijlen in eene zeer gezonde luchtstreek; deze landen bevatten groote en mijlen ver uitgestrekte opene velden, zonder eenige boomen of struikgewas, waarvan zij in onheugelijke tijden, toen er nog eene aanzienlijke Indiaansche bevolking bestond, door deze gezuiverd zijn, waartoe de boschbrand veel heeft bijgedragen; na dien tijd zijn zij niet meer in bewerking voor eenigen landbouw geweest. Het land is hoog en heuvelachtig, afgewisseld door valleijen en met hoog gras begroeid, doorstroomd van de vischrijkste rivieren. De aardspeciën dezer landen zijn door Zijne Excellentie den heer J. C. BAUD, minister van Koloniën, aan den hoogleeraar G. J. MULDER toegezonden, die ze onderzocht heeft, en waarvan onder anderen de hooggeleerde heer G. J. MULDER, in eene missive dd. 6 januari 1848, gerigt aan Zijne Excellentie den minister van Koloniën zegt, sprekende over het scheikundig onderzoek van voornoemde aardspeciën: »dat de aardsoorten van de hooge gronden in Nederlandsch Guijana niet gelijk staan met die »van onze Noord-Hollandsche waard- en groed-gronden (de voor eenigen tijd ingedijkte polder in Noord-»Holland); dat dezelve echter door bewerking niet ondankbaar zijn, en in goede bouwgronden veranderen!" en vervolgens: »Ik mag intusschen niet verzuimen Uwe »Excellentie opmerkzaam te maken op de noodzake»lijkheid om in deze zaak evenveel gewigt te hechten aan de hoogte en de ligging van het terrein, »den vochtigheidstoestand van den bodem, de afwa»tering en toewatering en soortgelijke omstandighe»den, als aan het scheikundig onderzoek." Wij halen hier feiten aan, die het Nederlandsche publiek een beter denkbeeld van de kolonie Suriname geven. Schoonklinkende woorden zijn overbodig en hebben dikwerf eene verkeerde uitwerking, die veel nadeel veroorzaakt; dat wij trouwens ook nu nog bij de eerste proeve eener Europesche kolonisatie op Groningen aan de Saramacca, ondervonden hebben, waarvan men van tijd tot tijd in de couranten met zooveel lof zag melding maken, (hoewel wij vertrouwen, dat de berigtgever te goeder trouw handelt) waarvan echter de ware uitkomsten niet langer voor het publiek konden verholen blijven, waaruit gebleken is, dat de berigten in de couranten niet naar waarheid zijn medegedeeld; betreffende de localiteit van Groningen en Voorzorg, zoo mede den landbouw, die op gemelde gronden door de Europesche kolonisten gedreven wordt, heeft het nogtans de voldoendste bewijzen opgeleverd, dat de Europeaan in Nederlandsch Guyana even goed werken kan als in Nederland, en de proeve eener Europesche kolonisatie op Suriname, door de Nederlandsche regering ondernomen, heeft ten volle aan de bedoeling beantwoordt! Wij zullen hier letterlijk een gedeelte der verklaring onzer Nederlandsche landbouwers van Groningen aan de Saramacca laten volgen, die door hen gezamenlijk onderteekend en bij requaest aan Z. Exc. den heer minister van Koloniën op den 2den juli ll. van hier is afgezonden, en waar onder anderen in gezegd wordt:

»Dat zij zich gedrongen gevoelen, het gouverne»ment ootmoedig dank te zeggen voor al hetgeen zij »tot hiertoe van den oogenblik hunner vestiging af »tot op heden van hetzelve genoten.

»Dat steeds hun de hope bezield heeft, dat zij »eenmaal in staat zouden zijn, door ijverigen han»den-arbeid het gouvernement voor de aan hen be»stede kosten te kunnen schadeloos stellen, dat deze »hope nog onder hen levendig is en zij vurig den »oogenblik van derzelver vervulling te gemoet zien. »Dat echter eene ondervinding van drie jaren hun »geleerd heeft, dat de gronden, waarop zij gevestigd »zijn, hun nimmer een bestaan door landbouw zul»len kunnen opleveren, en zoolang dit het geval »niet is, blijft ook hunne hope ijdel.

»Dat dit berigt wel niet strookt met dezulke, welke »van tijd tot tijd in de couranten gelezen worden en »die zeer gunstig over deze kolonisatie schrijven, »doch dat het niettemin waarheid is.

»Dat al wat gunstigs aangaande de kolonisatie kan »en mag gezegd worden hierin bestaat, dat de ko»lonisten over het algemeen eene bloeijende gezond»heid genieten, bij een goed voedsel met behoud »hunner gezondheid voortdurenden veldarbeid kun»nen verrigten en men dus in zooverre de koloni»satie als gelukt kan beschouwen;" en vervolgens: »Dat zij uit dit alles aanleiding nemen, zich te wen»den tot Uwe Excellentie, nederig verzoekende, dat »hun betere gronden worden aangewezen, waar zij »in staat zullen zijn te beantwoorden aan het doel, »waartoe zij hier geroepen zijn." Verder: »dat zij, »die eenmaal aan het klimaat gewoon zijn, en on»dervonden hebben, dat zij hier, bij een versterkend voedsel, bijna even goed als in hun vader»land veldarbeid kunnen verrigten, wanneer aan »hun verzoek wordt voldaan en hun nogmaals de »behulpzame hand wordt geboden, spoedig interesten »zouden kunnen opbrengen.

»Nederig leggen wij deze onze gevoelens voor Uwe »Excellentie bloot, geenszins twijfelende of Uwe Ex»cellentie zal dezelve billijken en maatregelen ne»men, in dezen te voorzien, ter bereiking van het »eenmaal begonnen en zoowel voor het moederland »als voor deze kolonie belangrijke en uitvoerbare »doel, enz. enz."

Deze verklaring is eene geheel vrijwillige, door eigene overtuiging en ondervinding verkregen en door een *dertigtal bekwame Nederlandsche landbouwers afgelegd*, die in de laatste eeuw de eerste is, die aan de Europesche volken de overtuiging geeft, dat de Europeaan ook in tropische landen, den geheelen dag veldarbeid kan verrigten, zonder dat deze eenigen nadeeligen invloed op zijne gezondheid uitoefent! Wie zal er een beter getuigenis van geven, dan zij, die hier *drie jaren* in dit klimaat den veldarbeid hebben verrigt, en daardoor den grond kunnen beoordeelen, waarin zij hunne vruchten verbouwd hebben? Voorzeker ieder, die eenige kennis van landbouw heeft, moet de Europesche kolonisten op Groningen regt laten wedervaren en getuigen dat de blaam van luiheid ten onregte op hen wordt toegepast. De nood dwong hen, zich met een requaest aan Zijne Excellentie den minister van Koloniën te wenden, om door dien weg de zuivere waarheid van hun bestaan aan het Nederlandsche gouvernement zelf kenbaar te maken! Doch genoeg: wij hebben hier aangetoond door de voldoendste bewijzen, dat er op hooge landen in Suriname de schoonste en vruchtbaarste gronden bestaan, geschikt voor eene Europesche kolonisatie. Ook de Europesche kolonisten van Groningen geven de beste en voldoendste getuigenis, door hunne eigene verklaring, *dat zij hier even goed als in het moederland den geheelen dag veldarbeid kunnen verrigten*, en zoo aan hun billijk verlangen voldaan wordt, en hun namelijk hoogere en betere gronden worden aangewezen, dat zij in dat geval nimmermeer naar Nederland verlangen terug te keeren.

Welke bewijzen zijn er nu nog meer noodig voor den zich nog in Nederland bevindenden landbouwer, die genegen mogt zijn, zijn vaderland te verlaten, om zich in dat geval naar Suriname te begeven in stede van naar Noord-Amerika? Wij voor ons gelooven, dat er niets meer te bewijzen overblijft.

Met gespannen verwachting en de vurigste belangstelling ziet men hier de gunstige beslissing der Nederlandsche regering te gemoet, om de eenmaal reeds zoover gevorderde Europesche kolonisatie met kracht voort te zetten, die in de toekomst, door het emanciperen der Negerslaven, de kolonie Suriname voor eenen wissen ondergang beveiligen, en het moederland de schoonste vruchten daarvan zal doen oogsten! De tijd zal geboren worden, dat onze Europesche landbouwers in de kolonie Suriname hunne landgenooten zullen uitnoodigen, in plaats van naar Noord-Amerika te gaan zich bij hen te voegen, dat reeds lang zoude geschied zijn, wanneer zij bij hunne komst te Suriname op eenen vruchtbaren grond gevestigd waren geworden, en niet door bijzondere omstandigheden tegen hunnen wil en beter oordeel, aan den onvruchtbaren grond van Groningen aan de Saramacca gekluisterd waren geweest; op eenen grond, die alleen uit schulp- en onvruchtbaar zand bestaat, waar de landbouwer met alle aangewende vlijt, den moed verliest en den kostbaren tijd nutteloos besteed heeft.

Doch de tijd is gekomen, waarin onze hoop niet verijdeld worden, en het Nederlandsche volk aan de wereld een groot en edel voorbeeld geven zal. X.

Marktprijzen.

NIJMEGEN, 18 sept. 1848.

Over het geheel was de graanmarkt alhier in eene willige stemming, jarige *Tarwe* was zeer schaarsch en van *f* 9 à *f* 10.25 begeerd, *Nieuwe f* 8 à *f* 9.50 naar deugd. — *Rogge* ging vlug af van *f* 5.25 à *f* 5.65. — *Boekweit* werd met drift gekocht van *f* 4.50 à *f* 5.20. — *Gerst* stil, *Nieuwe Winter f* 3.75 à *f* 4.25. — *Haver* ging van *f* 2.25 à *f* 2.75 vrij goed af. — *Graauwe Erwten* met graagte gekocht *f* 10 à *f* 11.50, *Groene f* 8.50 à *f* 9.50.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 19 Sept. 1 El 0 Palm 6 Duim; gew. 0 D. gev. 2 D.

Te Arnhem, bij G. J. THIEME, Boekdrukker.